

6- ריקוד הליצנים

בריקוד הליצנים השתמש מנדלסון במנגינה מתוך האוברטורה התוכניתית שהלחין בגיל 17. בקטע זה, אותם השחקנים החובבים (אנשי המלאכה) מתבקשים לשמח את אנשי האצולה בריקוד שמח ועליז. חיקוי קולו של החמור הופך למוטיב המרכזי בריקוד זה.

סולם – סי מז'ור

משקל – 4/4

מפעם – Allegro di molto מהיר מאוד

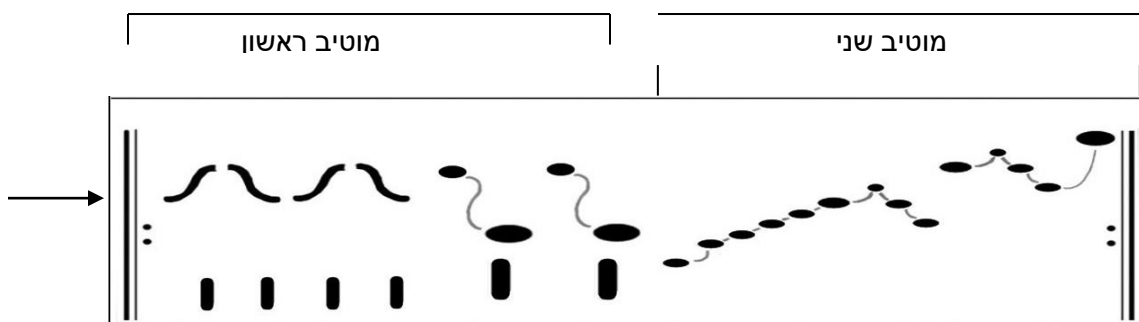
→ מבנה – סיום - ב' - א - ב - א - פתיחה
עוצמה – פורטיסימו עם צלילים מודגשים,
במיוחד בנעירת החמור.

בריקוד בולטים שני מוטיבים שונים ומנוגדים, מוטיב נעירה ומוטיב ריקודי, שהופיעו לראשונה בפתיחה למחזה, כנושא המסכם בתצוגה. מנדלסון יצר מבנה שכנראה נועד לשרת את תנועת הרקדנים. לכן, הקטע מכיל פתיחה, סיום ושישה חלקים החוזרים על עצמם.

הפתיחה בנויה על צליל אחד שחוזר על עצמו בעוצמה גבוהה, פורטיסימו, ומזכיר קריאת כרוז לפני הופעה.

בחלק א לראשונה נפגשים שני מוטיבים, מוטיב הנעירה והמוטיב הריקודי, הנשמעים בזה אחר זה בעוצמה חזקה מאד - פורטיסימו.

ביתר חלקי היצירה ניתן לזהות את שילובם של שני המוטיבים ופיתוחם.

מטרות השיעור

1. להכיר את המוזיקה ולזהות בה שני מוטיבים מנוגדים.
2. לעקוב אחר התפתחותם של שני המוטיבים ביצירה.
3. ליצור תנועות ריקוד על פי שני המוטיבים.

מהלך השיעור

1. מתייחסים לסיפור העלילה: ההצגה הטרגית –קומית (מרש האבל) של השחקנים אינה מוצאת חן בעיני אנשי האצולה, והם מבקשים לשעשע אותם במחול עליז ושמח.
2. מאזינים לפתיחה ולחלק הראשון, ומזהים את מקורם של שני המוטיבים המנוגדים באוברטורה.

חלקי רישום של ריקוד הליצנים

מוטיב ראשון מוטיב שני

באיזה מוטיב מתגלה חיקוי של נעירת חמור?

Bar-Ilan University
מכון ללימודי תרבות

3. מאזינים ועוקבים אחר הרישום, ומגלים את הפיתוח של כל אחד מן המוטיבים.

ריקוד הליצנים

רישום

פתיחה

א

ב

פיתוח

א

מעבר

ב

סיום

• באלו חלקים
בולט פיתוח של
המוטיב הראשון,
ובאלו מהם,
פיתוח של
המוטיב השני?

Bar-Ilan University
מכון ללימודי תרבות

4. מזמינים מספר ילדים להציג תנועות מתאימות לכל אחד מהמוטיבים.

ריקוד הליצנים – יצירת ריקוד

הסתדרו בקבוצות קטנות.

1. המציאו תנועות ריקוד המתאימות לשני המוטיבים.
2. האזינו למוזיקה והתאמנו בביצוע הריקוד.
3. הציגו את הריקוד בפני הכיתה.

מה למדנו?

התלמידים מספרים. משלבים בשיחה:

1. מעקב אחר רישום, על פי המוזיקה.
2. יצירת ריקוד על פי שני המוטיבים הבולטים.